

23.01.2013

Açıklamalı Sirküler Rapor 2013/02

Konu:

421 NUMARALI VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ SONRASINDA E-FATURA KULLANMA VE E-DEFTER TUTMA ZORUNLULUĞU KAPSAMINDA OLANLARIN YAPMASI GEREKENLER

Mükelleflerin vergi kanunlarına uyumlarının artırılması ve ***kayıt dışılığın izlenerek önlenmesi amacıyla, elektronik fatura kullanma ve elektronik defter tutma zorunluluğu getirilmesine*** yönelik yayınlanan 421 Sıra No.lı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile elektronik defter tutma ve elektronik fatura kullanma zorunluluğu getirilen mükellefler hakkında, 18.12.2012 tarih ve ***2012/247 sayılı sirkülerimiz*** ve 14.01.2012 tarih ve ***2013/1 sayılı Açıklamalı Sirküler Raporumuz*** tarafınıza gönderilmiştir.

421 Sıra No.lı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile **elektronik defter tutma ve elektronik fatura kullanma mecburiyeti getirilen mükellefler aşağıdaki gibidir:**

- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlar,
- 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibarıyla asgari 25 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar,
- 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenler,
- 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenlerden 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31/12/2011 tarihi itibarıyla asgari 10 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar.

MADENİ YAĞ LİSANSI SAHİBİ FİRMADAN SADECE MADENİ YAĞ DEĞİL, HERHANGİ BİR MAL ALINSA DAHİ ZORUNLULUK KAPSAMINA GİRİLMESİ SÖZ KONUSU OLACAKTIR. Örneğin: Bir mükellef, madeni yağ lisansına sahip bir akaryakıt firmasından 2011 yılında bir depo yakıt almışsa ve 2011 brüt satışları da 25 Milyon TL'den fazla ise e-fatura ve e-defter uygulamasına geçmek zorunda kalacaktır.

Aynı şekilde, ÖTV KANUNUNA EKLİ (III) SAYILI LİSTEDEKİ MALLARI İMAL, İNŞA VEYA İTHAL EDEN FİRMALARDAN SADECE ÖTV KANUNUNA EKLİ (III) SAYILI LİSTEDEKİ MALLARIN (KOLALI GAZOZLAR, ALKOLLÜ İÇECEKLER, SİGARALAR, PUROLAR...V.D.) DEĞİL, SÖZ KONUSU FİRMALARDAN HERHANGİ BİR MAL ALINMIŞ OLSA DAHİ KAPSAMA GİRİLMESİ SÖZ KONUSUDUR. Örneğin: ÖTV Kanununa ekli (III) sayılı listedeki mallardan kolalı gazoz imalatçısı olan bir firmadan meyve suyu alınmış olsa dahi kapsama girilmesi söz konusu olabilecektir.

Elektronik Fatura ve Elektronik Deftere Geçiş Süresi

Zorunluluk kapsamına giren mükelleflerin;

a) Elektronik fatura uygulamasına 2013 takvim yılı (1/9/2013 tarihi itibariyle Gelir İdaresi Başkanlığı'na başvurulması gerekmektedir),

b) Elektronik defter uygulamasına ise 2014 takvim yılı (Elektronik defter yazılımlarını kendi geliştiren mükelleflerin 1/9/2014 tarihi itibariyle elektronik defter test süreçlerini başarı ile tamamlamış olmaları gerekmektedir)

içerisinde geçmeleri zorunludur.

Aşağıda 421 No.lı tebliğ kapsamında e-defter tutma ve e-fatura kullanma zorunluluğu kapsamına dahil olan mükelleflerin uygulamaya ilişkin olarak yapmaları gerekenler hakkında genel bilgiler verilmektedir. Zorunluluk kapsamına girecek olan mükelleflerin bu süreci mutlak olarak konusunda uzman kişiler desteğiyle yönetmesinde sayısız fayda bulunmaktadır.

A- E-FATURA UYGULAMALARI:

Elektronik fatura kullanımına ilişkin usul ve esasları belirleyen ve 05.03.2010 tarihli ve 27512 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **397 Sıra No.lı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği** ile elektronik fatura oluşturmasına, alıcısına iletmelerine, muhafaza ve istenildiğinde ibraz edilmesine dair usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Uygulama zorunluluğu kapsamına giren mükelleflerin yerine getirmeleri gereken işlemler sırası ile aşağıda ver almaktadır:

- <http://www.efatura.gov.tr/> internet adresinde yer alan "e-Fatura Uygulaması Başvuru Formu ve Taahhütnamesi" doldurularak yetkili kişi veya kişiler tarafından imzalanacaktır,
- Tüzel kişi mükellefler için "Elektronik Mali Mühür Sertifika Sahibi Taahhütnamesi" doldurularak yetkili kişi veya kişiler tarafından imzalanacaktır,
- Gerçek kişi mükelleflerin 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu hükümleri çerçevesinde üretilen nitelikli elektronik sertifikaya sahip olmaları.

Uygulama zorunluluğu kapsamına giren mükellefler aşağıda yer alan belgeler ile Gelir İdaresi Başkanlığı'na yazılı olarak başvuruda bulunacaktır:

- "e-Fatura Uygulaması Başvuru Formu ve Taahhütnamesi"nin imzalı aslı,
- Tüzel kişi mükellefler tarafından "Elektronik Mali Mühür Sertifika Sahibi Taahhütnamesi"nin imzalı aslı,
- şirket kuruluş sözleşmesi Ticaret Sicil Gazetesinde 1/10/2003 tarihinden önce yayımlanmış ise ilgili ticaret sicil gazetesinin noter onaylı örneği veya aslının getirilmesi halinde Başkanlıkça onaylanmak üzere fotokopisi, (Sonradan unvan değişikliği yapılması halinde en son unvanın ilan edildiği ticaret sicil gazetesinin noter

onaylı örneği veya aslının getirilmesi halinde Başkanlıkça onaylanmak üzere fotokopisi)

- Başvuru formuna tüzel kişi mükelleflerin adına imza atan kişi veya kişilerin yetkili olduğunu gösteren noter onaylı imza sirküleri örneği veya aslının getirilmesi halinde Başkanlıkça onaylanmak üzere fotokopisi

Başkanlık tarafından yapılan değerlendirme sonrasında başvuruları uygun bulunan gerçek kişi mükelleflerin kullanıcı hesapları Başkanlıkça tanımlanacak ve aktive edilecektir. Başkanlık tarafından yapılan değerlendirme sonrasında başvuruları uygun bulunan tüzel kişi mükelleflerden Mali Mühürlerinin temini işlemlerini yerine getirenlerin kullanıcı hesapları Başkanlıkça tanımlanacak ve aktive edilecektir. Bu işlemlerin tamamlanmasının ardından kullanıcı hesabı aracılığı ile e-Fatura gönderme ve/veya alma işlemleri gerçekleştirilebilecektir.

E-fatura kullanma zorunluluğu kapsamına giren mükelleflerin, Başkanlık tarafından teknik alt yapılarının uygun bulunmaması halinde gerekli çalışmaları yaparak teknik uyumu sağlamaları zorunlu olacaktır.

E-Fatura Uygulamasının Kullanımı:

E-Fatura Uygulaması, elektronik belge olarak düzenlenen faturaların tarafları arasında dolaşımı ile ilgili oluşturma, gönderme ve alma zamanı gibi önemli kayıtların tarafsız bir biçimde tutulmasını sağlamak ve elektronik belge olarak oluşturulmuş herhangi bir belgenin sıhhatinden (format ve standartlara uygunluk, göndericinin kimliği ve doğruluğu, elektronik belgenin geçerliliği ve içeriğinin bütünlüğü) emin olmak amacı ile Başkanlık tarafından oluşturulan uygulamanın genel adıdır.

E-Fatura Uygulaması, bünyesinde e-Fatura gönderme ve/veya alma işlemlerini yapmak üzere her bir kullanıcıya ait kullanıcı hesabı barındıracak olup, bu hesap aracılığı ile kullanılacak fonksiyonlar, ilgili hesabın ve kullanıcının niteliğine göre şekillenecektir.

E-Fatura Uygulaması kapsamında fatura oluşturma, gönderme ve alma işlemleri aşağıda yer verilen iki şekilde yapılabilecektir. ,

- ***Bilgi işlem sistemlerinin e-Fatura Uygulamasına entegre edilmesi yoluyla***

Bilgi işlem sistemleri yeterli olan kullanıcıların, gerekli entegrasyonu sağlamaları koşulu ile e-Fatura Uygulamasını doğrudan kendilerine ait bilgi işlem sistemleri aracılığı ile kullanmaları mümkündür.

- ***e-Fatura Uygulamasına ait temel fonksiyonların internet üzerinden genel kullanımını sağlamak amacı ile oluşturulan ve <http://www.efatura.gov.tr> internet adresinde hizmete sunulan e-Fatura Portalı aracılığıyla***

Bilgi işlem sistemlerinin entegre edilmesi sureti ile e-Fatura Uygulamasını kullanma konusunda yeterli alt yapıya sahip olmayan kullanıcıların uygulamadan yararlanabilmelerini sağlamak amacıyla geliştirilen e-Fatura Portalı, e-Fatura Uygulamasına ait temel fonksiyonları bünyesinde barındırmaktadır.

E-Fatura Portalı, oluşturulan kullanıcı hesapları aracılığı ile <http://www.efatura.gov.tr> internet adresinde hizmet sunacaktır. Kullanıcılar, e-Fatura gönderme ve/veya alma ile ilgili temel işlemleri, portal içerisinde sunulan arayüzleri kullanarak yapabileceklerdir.

E-Faturaların taraflar arasında güvenli bir şekilde dolaşımına imkan sağlayan e-Fatura Uygulaması ile ilgili olarak başlangıç aşamasında yukarıda sayılan iki yöntemi belirlemiş olan Başkanlık, uygulamanın geliştirilmesi ve farklı kullanım imkanlarının oluşturulması yönündeki çalışmalarına devam etmektedir. Bu çalışmalar neticesinde ortaya çıkarılacak yeni yöntemler ve bu yöntemlere ilişkin kurallar, <http://www.efatura.gov.tr> internet sitesi aracılığı ile kamuoyunun bilgisine sunulacaktır.

Uygulamaya ilişkin diğer usul ve esaslar hakkında 397 no.lu tebliğde bilgiler verilmiştir.

E-DEFTER UYGULAMALARI:

13.12.2011 tarihli ve 28141 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan **1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği** ile Vergi Usul Kanunu kapsamında tutulması zorunlu olan defterlerden www.edefter.gov.tr internet adresinde format ve standardı yayımlanan defterlerin elektronik ortamda oluşturulmasına ilişkin usul ve esaslar belirlenerek elektronik defter kullanımına izin verilmiştir.

Defterlerini elektronik ortamda oluşturmak, kaydetmek, muhafaza ve ibraz etmek zorunda olan mükelleflerin aşağıda yer alan şartları taşımaları gerekmektedir:

- Gerçek kişi mükelleflerin 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu hükümleri çerçevesinde üretilen nitelikli elektronik sertifikaya sahip olmaları,
- Tüzel kişi mükelleflerin 397 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yer alan belirlemeler çerçevesinde elektronik fatura uygulamasından yararlanma iznine sahip olması ve bu çerçevede Mali Mühür temin etmiş olması,
- Elektronik defter tutulması, kaydedilmesi, onaylanması, saklanması ve ibrazında kullanılacak yazılımın uyumluluk onayı almış bir yazılım olması.

Yukarıda yer alan şartları taşıyanlardan, 1 Sıra No.lu Elektronik Defter Genel Tebliği kapsamında elektronik defter oluşturmak, kaydetmek, muhafaza ve ibraz etmek zorunda olanlar, aşağıda yer alan bilgi ve belgeler ile www.edefter.gov.tr internet sitesinde belirtilen Başkanlık veya Genel Müdürlük adresine yazılı olarak başvuruda bulunacaktır. Gerek görülmesi halinde aşağıdakilere ilaveten teknik bilgi ve belge talebinde bulunulabilir.

- www.edeften.gov.tr internet adresinde yer alan “Elektronik Defter Uygulaması Başvuru Formu ve Taahhütname”nin imzalı aslı,
- Tüzel kişiler için başvuru formunu imzalayan kişi veya kişilerin yetkili olduğunu gösteren şirket imza sirkülerinin noter tasdikli örneği (397 Sıra No.1ı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine göre e-fatura uygulamasından yararlanmaya başlayan ve imza sirkülerinde herhangi bir değişiklik bulunmayan mükellefler için bu şart aranmayacaktır.),
- Elektronik defterlerin oluşturulması sırasında, bu konuda uyumluluk onayı alınmış bir yazılımın kullanılması durumunda söz konusu yazılım hakkında yazılımın adı, sürüm numarası gibi mükellef kullanımına özgü bilgiler,
- Uyumluluk onayı almamış bir yazılım kullanılmak istenmesi durumunda, 1 Sıra No.1ı Elektronik Defter Genel Tebliğinin “3.2 Yazılımların Uyumluluk Onayı” başlıklı bölümünde belirtilen belge ve bilgiler.

Yazılımların Uyumluluk Onayı:

Müşterilerinin ihtiyaçları doğrultusunda özel veya paket yazılım üreten yazılım üreticileri ile yazılımlarını kendi geliştiren mükellefler, 1 Sıra No.1ı Elektronik Defter Genel Tebliği’nde belirtilen esaslara uygun elektronik defter oluşturan, kaydeden, onaylayan, muhafaza eden **yazılımların Başkanlık tarafından onaylanması** amacıyla aşağıda yer alan bilgi ve belgeler ile www.edeften.gov.tr internet sitesinde yer alan adrese yazılı olarak başvuruda bulunacaktır.

- Onay talebine ilişkin yazılı dilekçe,
- Yazılımın adı, sürüm numarası gibi ayırt edici özellikleri,
- Onayı istenen yazılım ile ilgili olarak aşağıda yer alan bilgileri içeren teknik doküman veya dokümanlar,
 - ✓ Yazılımın geliştirilmesinde kullanılan programlama dili, dosya sistemi, çalıştığı işletim sistemi gibi genel özellikleri,
 - ✓ Bu Tebliğde yer alan oluşturma, kaydetme, onaylama, muhafaza ve ibraz gibi temel süreçlere ait iş akış şemaları,
- Tebliğ çerçevesinde belirlenen format ve standartlara uygun olarak ve onaya sunulan yazılım tarafından oluşturulan elektronik imzalı veya mali mühürlü elektronik defter örnekleri,
- Gerek duyulması halinde onaylanması istenen yazılımın kuruluma hazır bir örneği.

Aşağıda sayılan hususlarda yapılacak testleri başarılı bir şekilde tamamlayan yazılımlara uyumluluk onayı verilecektir:

- www.edeften.gov.tr internet adresinden duyurulan kılavuzlarda öngörülen veri standartları ve formata uygun olarak oluşturma,
- Elektronik defterlerin üretilmesi, kaydedilmesi ve bunların ibrazına ilişkin şartları sağlama,
- Mali mühür, elektronik imza, mobil imza ve zaman damgası kullanımının doğru bir şekilde gerçekleştirilmesi,
- www.edeften.gov.tr adresinde açıklanan Elektronik Defter Uygulaması onay süreçlerine ilişkin işlemleri yerine getirme,

- Duyurulan diğer şartların yerine getirilmesi.

Yazılımların testleri üreticileri tarafından yaptırılacak ve testi başarılı biçimde tamamlayanlar www.edefer.gov.tr internet adresinden ilan edilmektedir. **İlan edilen yazılımlar aracılığı ile elektronik defter tutacakların ayrıca test yapmalarına gerek bulunmamaktadır. Kendi yazılımını kendisi geliştiren mükelleflerin test sürecini başarılı bir şekilde tamamlayanlar internet sitesinden ilan edilmeyecektir.**

Uyumluluk onayları ile ilgili test planı, test süreci ve ilgili diğer teknik dokümanlar www.edefer.gov.tr adresinden duyurulacaktır.

E-defter tutma zorunluluğu kapsamına giren mükelleflerin, Başkanlık tarafından teknik alt yapılarının uygun bulunmaması halinde gerekli çalışmalarını yaparak teknik uyumu sağlamaları zorunlu olacaktır.

30.07.2012 tarih ve 2012/177 sayılı sirkülerimizde E-defter yazılım uyumluluk onayı ilk yazılımlar hakkında G.İ.B.'nin duyurusu hakkında tarafınıza bilgi verilmişti. E-Defter uygulamasında uyumlu yazılımlara ilişkin liste 26.07.2012 tarihi itibarı ile Gelir İdaresi Başkanlığı'na <http://www.edefer.gov.tr/web/guest/uyumlu-programlar> internet sitesinde aşağıdaki gibi açıklanmıştır. Önümüzdeki günlerde bu listede yer alacak yazılımların sayısının artması beklenmektedir.

Yazılım Üreticisi	Yazılım Adı	Versiyon / Sürüm No
Logo Yazılım San. ve Tic. A.Ş.	Logo E-Defter	1.00.00
Netsis Yazılım San. ve Tic. A.Ş.	Netsisedefer	1.9.9.1
Mikro Yazılımevi San. ve Tic. A.Ş.	Mikro Yazılımevi E-Defter uygulaması	1.01
ISIS Bilişim Teknolojileri San.Tic.Ltd.Şti.	ISIS e-defter	V1.0
F.I.T. Bilgi İşlem Sistemleri Servisleri San.Tic.Ltd.Şti.	FIT SAP e-Defter Çözümü	1.0
Partnera Bilgi Sistemleri ve Dan.Hiz.A.Ş.	Partnera E-Defter Uygulaması	1.0.3
C/S Enformasyon Teknolojileri Ltd.Şti	Cybersoft e-Defter Uygulaması	1.0

E-DEFTER UYGULAMA SÜRECİ:

1 Sıra No.lı Elektronik Defter Genel Tebliği düzenlemesi gereğince **yevmiye defteri ve büyük defter**, XBRL GL e-defter format ve standartlarına göre hazırlanacaktır. Bu standartlar defterler kayıtlarının içeriği ve standartlarını belirlemektedir.

Genel Tebliğ düzenlemelerine göre söz konusu standartlara uygun olarak oluşturulan dosyaların e-defter olarak kabul edilebilmesi için **mali mühür ile mühürlenmesi** ya da **güvenli elektronik imza ile imzalanması** ve e-Defter Uygulaması aracılığı ile **beratının** alınması gerekmektedir. Konu ile ilgili detaylı açıklamalar www.edeFTER.gov.tr adresindeki **e-Defter Paket** dosyası içerisinde bulunan e-Defter Teknik Kılavuz dokümanında açıklanmaktadır.

a. E-Defter dosyaları ilgili kılavuzlarda belirtilen standartlar ve formata uygun biçimde hazırlanır.

b. Hazırlanan dosya “defter” şema yapısında öngörülen alana yerleştirilir.

c. Oluşturulan “defter” dosyası **mühürlenir** ya da **imzalanır**. (Bu şekilde oluşturulan dosya, mükellefin beratının aldıktan sonra defter olarak saklamak zorunda olduğu dosyadır. Ancak bu dosyanın defter olarak geçerli sayılabilmesi için e-defter beratının alınması zorunludur.)

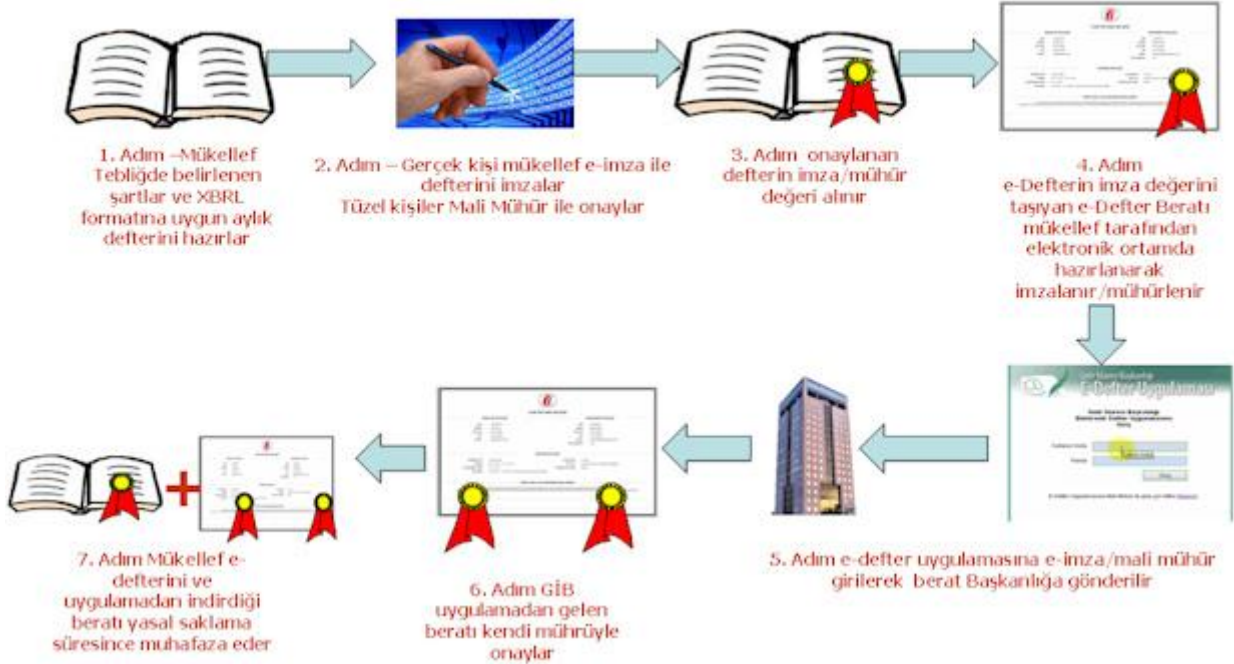
d. Mühürlenene ya da imzalanan “defter” dosyasının belli bilgileri alınarak “**berat**” dosyası oluşturulur.

e. Berat dosyası **mühürlenir** ya da **imzalanır**.

f. Mühürlü ya da imzalı berat dosyası **paketlenir**.

g. Hazırlanan paket www.edeFTER.gov.tr adresinde bulunan e-Defter Uygulamasına giriş yapılarak **yüklenir**.

h. Berat dosyası Gelir İdaresi Başkanlığı **mali mührü** ile de mühürlenerek indirilecek biçimde defter sahibinin erişimine açılır. (Erişime açılan e-defter beratı ile imzalı veya mühürlü defter dosyası birlikte **elektronik ortamda muhafaza** edilecektir.)

Uygulamaya ilişkin diğer usul ve esaslar hakkında 1 Sıra No.lı Elektronik Defter Genel Tebliği'nde bilgiler verilmiştir.

Saygılarımızla,

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerlerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER
YMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Ortak
eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK
SMMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Kıdemli Müdür
gogredik@mazarsdenge.com.tr